

Ang Tatlong Batayan at ang mga Patunay sa mga Ito



Ang Tatlong Batayan at ang mga Patunay sa mga Ito

Shaykh Al-Islām Muḥammad bin `Abduwahrāb

Sa ngalan ni Allāh, ang Napakamaawain, ang Maawain.

Alamin mo, kaawaan ka ni Allāh, na kinakailangan sa atin ang matutunan ang apat na usapin: Ang Una: Ang Kaalaman Ito ay ang pagkakilala kay Allāh, ang pagkakilala sa Propeta Niya, at ang pagkakilala sa relihiyon ng Islām ayon sa mga patunay.

Ang Ikalawa: Ang paggawa ayon dito.

Ang Ikatlo: Ang pag-aanyaya tungo rito.

Ang Ikaapat: Ang pagtitiis sa pananakit rito.

Ang patunay ay sabi Niya (pagkataas-taas Siya): 1. Sa ngalan ni Allāh, ang Napakamaawain, ang Maawain. 1. Sumpa man sa panahon,

2. tunay na ang tao ay talagang nasa isang pagkalugi,

3. maliban sa mga sumampalataya, gumawa ng mga maayos, nagtagubilinan ng katotohanan, at nagtagubilinan ng pagtitiis. (Qur'ān 103:1-3)

Nagsabi si Ash-Shāfi'ī, kaawaan siya ni Allāh (pagkataas-taas Siya):

Kung sakaling hindi nagpababa si Allāh ng isang katwiran sa nilikha maliban sa kabanatang ito, talaga sanang nakasapat ito sa kanila. Nagsabi naman si imām Al-Bukhārī, kaawaan siya ni Allāh (pagkataas-taas Siya): Kabanata: Ang Kaalaman Bago ng Pagsasalita at Paggawa. Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):

"Kaya alamin mo na walang Diyos kundi si Allāh at humingi ka ng tawad para sa pagkakasala mo at para sa mga lalaking mananampalataya at mga babaing mananampalataya. Si Allāh ay nakaaalam sa ginagalawan ninyo at tuluyan ninyo."

(Qur'ān 47:19) Nagsimula siya sa kaalaman bago ng pagsasalita at paggawa.

Alamin mo, kaawaan ka ni Allāh, na kinakailangan sa bawat lalaking Muslim at babaing Muslim ang matutunan ang tatlong usaping ito at ang pagsagawa sa mga ito:

Ang Una Na lumikha sa atin si Allāh, tumustos Siya sa atin, at hindi Siya nag-iwan sa atin nang napababayaan, bagkus nagsugo Siya sa atin ng isang Sugo. Kaya ang sinumang tumalima sa kanya ay papasok sa Paraiso at ang sinumang sumuway sa kanya ay papasok sa Apoy. Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya): Tunay na Kami ay nagsugo sa inyo ng isang Sugo na tagasaksi sa inyo kung paanong nagsugo Kami kay Paraon ng isang sugo. Ngunit sumuway si Paraon sa sugo kaya dumaklot Kami sa kanya sa isang pagdaklot na masaklap. (Qur'ān 73:15-16) Ang Ikalawa Na si Allāh ay hindi nalulugod na tambalan Siya kasama sa Kanya ng isa man sa pagsamba sa Kanya, ni ng isang pinalapit na anghel man, ni isang isinugong propeta. Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya): "Na ang mga masjid ay ukol kay Allāh, kaya huwag kayong manalangin kasama kay Allāh sa isa man." (Qur'ān 72:18) Ang Ikatlo Na ang sinumang tumalima sa Sugo at naniwala sa kaisahan ni Allāh ay hindi pinapayagan para sa kanya ang pakikipagtangkilikan sa sinumang sumalungat kay Allāh at sa Sugo Niya, kahit pa ito ay isang pinakamalapit na kamag-anak. Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya): "Hindi ka makatatagpo ng mga taong sumasampalataya kay Allāh at sa Huling Araw na nakikipagmahalan sa sinumang sumalansang kay Allāh at sa Sugo Niya, kahit pa man ang mga ito ay mga magulang nila o mga anak nila o mga kapatid nila o angkan nila. Ang mga iyon ay sinulatan Niya sa mga puso nila ng pananampalataya at inalalayan Niya sa pamamagitan ng isang espiritu mula sa Kanya. Magpapapasok Siya sa kanila sa mga hardin na dumadaloy mula sa ilalim ng mga ito ang mga ilog bilang mga mananatili sa mga ito. Nalugod si Allāh sa kanila at nalugod sila sa Kanya. Ang mga iyon ay ang lapian ni Allāh. Pansinin, tunay na ang lapian ni Allāh ay ang mga matagumpay." (Qur'ān 58:22) Alamin mo, gabayan ka ni Allāh sa pagtalima sa Kanya, na ang Hanīfiyah na kapaniwalaan ni Abraham ay na sumamba ka kay Allāh lamang habang nagpapakawagas para sa Kanya sa relihiyon. Gayon nag-utos si Allāh sa lahat ng mga tao at lumikha Siya sa kanila para roon, gaya ng sinabi Niya (pagkataas-taas Siya): "Hindi Ako lumikha ng jinn at tao kundi upang sumamba sila sa Akin." (Qur'ān 51:56) Ang kahulugan ng "sumamba sila sa Akin" ay maniwala sila sa kaisahan

Ko.Ang pinakamabigat na ipinag-utos ni Allāh ay ang Tawhīd. Ito ay ang pagbubukod-tangi kay Allāh sa pagsamba.Ang pinakamabigat na sinaway ni Allāh ay ang Shirk. Ito ay ang pagdalangin sa iba pa sa Kanya kasama sa Kanya.Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Sumamba kayo Allāh at huwag kayong magtambal sa Kanya ng anuman."(Qur'ān 4:36)

Kapag sinabi sa iyo: Ano ang tatlong batayan na kinakailangan sa tao ang pagkakilala sa mga ito?

Sabihin mo: Ang makakilala ang tao sa Panginoon niya, relihiyon niya, at Propeta niyang si Muḥammad (basbasan siya ni Allāh at batiin ng kapayapaan).

Kaya kapag sinabi sa iyo: Sino ang Panginoon mo?

Sabihin mo: "Ang Panginoon ko ay si Allāh na nag-alaga sa akin at nag-alaga sa lahat ng mga nilalang sa pamamagitan ng mga biyaya Niya. Siya ay ang sinasamba ko; walang sinasamba para sa akin na iba sa Kanya."Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Ang papuri ay ukol kay Allāh, ang Panginoon ng mga nilalang."(Qur'ān 1:2)Bawat anumang iba kay Allāh ay isang nilalang, at ako ay isa sa mga nilalang na iyon.

Kaya kapag tinanong ka: Sa pamamagitan ng ano nakakilala ka sa Panginoon mo?

Sabihin mo: Sa pamamagitan ng mga tanda Niya at mga nilikha Niya. Kabilang sa mga tanda Niya ang gabi, ang maghapon, ang araw, at ang buwan. Kabilang sa mga nilikha Niya ang pitong langit, ang pitong lupa, at ang sinumang nasa mga ito at ang anumang nasa pagitan ng mga ito.Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya): "Kabilang sa mga tanda Niya ang gabi at ang maghapon, at ang araw at ang buwan. Huwag kayong magpatirapa sa araw ni sa buwan. Magpatirapa kayo kay Allāh na lumikha ng mga ito, kung kayo ay sa Kanya sumasamba."(Qur'ān 41:37)Ang sabi pa Niya (pagkataas-taas Siya):"Tunay na ang Panginoon ninyo ay si Allāh na lumikha ng mga langit at lupa sa anim na araw, pagkatapos lumuklok Siya sa Trono. Nagbabalot Siya ng gabi sa maghapon na humahabol doon nang maliksi. [Lumikha Siya] ng araw, buwan, at mga bituin bilang mga pinagsisilbi ayon sa utos Niya. Pansinin, sa Kanya ang paglikha at ang pag-uutos. Napakamapagpala si Allāh, ang Panginoon ng mga nilalang."(Qur'ān 7:54)Ang Panginoon ay ang sinasamba.Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"O mga tao, sumamba kayo sa Panginoon ninyo na lumikha sa inyo at sa mga nauna pa sa inyo, nang sa gayon kayo ay mangingilag magkasala, na gumawa para sa inyo ng lupa bilang himlayan at ng langit bilang silong, at nagpababa mula sa langit ng tubig kaya nagpalabas Siya sa pamamagitan nito ng mga bunga bilang panustos para sa inyo. Kaya huwag kayong gumawa para kay Allāh ng mga kaagaw samantalang kayo ay nakaaalam."(Qur'ān 2:21-22)Nagsabi si Ibnu Kathīr, kaawaan siya ni Allāh (pagkataas-taas Siya):"Ang Tagalikha ng mga bagay na ito ay ang karapat-dapat para sa pagsamba."Ang mga uri ng pagsamba na ipinag-uutos ni Allāh ay ang tulad ng islām (pagpapasakop), īmān (pananampalataya), at iḥsān (paggawa ng maganda). Kabilang din dito ang du'ā' (pagdalangin), ang khawf (pangamba), ang raja' (pag-aasam), ang tawakkul (pananalig), ang raghbah (paggimithi), ang rahbah (pangingilabot) ang khushū' (pagpapakumbaba), ang khashyah (takot), ang inābah (nagsisising pagbabalik), ang isti'ānah (pagpapatulong), ang isti'ādhah (pagpapakupkop), ang istighāthah (pagpapasaklolo), ang dhabḥ (pag-aalay), ang nadhr (pamamanata), at iba pa roon na mga uri ng pagsamba na ipinag-utos ni Allāh. Ang lahat ng ito ay ukol kay Allāh (pagkataas-taas Siya).Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Na ang mga masjid ay ukol kay Allāh, kaya huwag kayong manalangin kasama kay Allāh sa isa man."(Qur'ān 72:18)Ang sinumang nagbaling mula sa mga ito ng anuman sa iba pa kay Allāh, siya ay isang tagapagtambal na tagatangging sumampalataya.Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Ang sinumang manalangin kasama kay Allāh sa isang diyos na iba pa, na walang patotoo para sa kanya rito, ang pagtutuos sa kanya ay nasa Panginoon niya lamang. Tunay na hindi magtatagumpay ang mga tagatangging sumampalataya."(Qur'ān 23:117)Sa ḥadīth naman:"Ang panalangin ay ang pinakadiwa ng pagsamba."Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Nagsabi ang Panginoon ninyo: "Dumalangin kayo sa Akin, tutugon Ako sa inyo." Tunay na ang mga nagmamalaki sa [pag-ayaw sa] pagsamba sa Akin ay papasok sa Impiyerno na mga nagpapakaaba."(Qur'ān 40:60)Ang patunay sa khawf (pangamba) ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"kaya huwag kayong mangamba sa kanila at mangamba kayo sa Akin kung kayo ay mga mananampalataya."(Qur'ān 3:175)Ang patunay sa raja' (pag-aasam) ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Kaya ang sinumang naging nag-aasam ng pakikipagkita sa Panginoon niya ay gumawa siya ng gawang maayos at huwag siyang magtambal sa pagsamba sa Panginoon Niya ng isa man.""(Qur'ān 18:110)Ang patunay sa tawakkul (pananalig) ay

ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Kay Allāh ay manalig kayo, kung kayo ay mga mananampalataya."(Qur'ān 5:23)Ang sabi pa Niya:"Ang sinumang nananalig kay Allāh, Siya ay kasapatan dito."(Qur'ān 65:3)Ang patunay sa raghbah (pagmimithi), rahbah (pangingilabot), at khushū' (pagpapakumbaba) ay ang sabi ni Allāh"Tunay na sila noon ay nakikipagmabilisan sa mga kabutihan at dumadalangin sa Amin nang may pagmimithi at pangingilabot. Sila noon sa Amin ay mga tagapagpakumbaba."(Qur'ān 21:90)Ang patunay sa khashyah (takot) ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"kaya huwag kayong matakot sa kanila at matakot kayo sa Akin" (Qur'ān 2:150)Ang patunay sa inābah (nagsisising pagbabalik) ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Nagsisising bumalik kayo sa Panginoon ninyo at magpasakop kayo sa Kanya"(Qur'ān 39:54)Ang patunay sa isti'ānah (pagpapatulong) ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Sa Iyo [lamang] kami sumasamba at sa Iyo [lamang] kami nagpapatulong."(Qur'ān 1:5)Sa ḥadīth naman:"Kapag magpapatulong ka ay magpatulong ka kay Allāh."Ang patunay sa isti'ādḥah (pagpapakupkop) ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Sabihin mo: "Nagpapakupkop ako sa Panginoon ng buwang-liwayway"(Qur'ān 113:1)"Sabihin mo: "Nagpapakupkop ako sa Panginoon ng mga tao,"(Qur'ān 114:1)Ang patunay sa istighāthah (pagpapasaklolo) ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"[Banggitin] noong nagpasaklolo kayo sa Panginoon ninyo ay tumugon Siya sa inyo"(Qur'ān 8:9)Ang patunay sa dhabḥ (pag-aalay) ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):161. Sabihin mo: "Tunay na ako ay pinatnubayan ng Panginoon ko tungo sa landasing tuwid – isang relihiyong tama, na kapaniwalaan ni Abraham bilang makatotoo. Hindi siya naging kabilang sa mga tagapagtambal."162. Sabihin mo: "Tunay na ang dasal ko, ang pag-aalay ko, ang buhay ko, at ang kamatayan ko ay ukol kay Allāh, ang Panginoon ng mga nilalang –163. walang katambal sa Kanya.(Qur'ān 6:161-163)Mula sa Sunnah naman:"Isinusumpa ni Allāh ang sinumang nag-alay ng hayop sa iba pa kay Allāh."Ang patunay sa nadhr (pamamanata) ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Tumutupad sila sa mga panata at nangangamba sila sa isang araw na ang kasamaan niyon ay magiging maglilipana."(Qur'ān 76:7)Ang Ikalawang BatayanAng pagkakilala sa relihiyon ng Islām sa pamamagitan ng mga patunay. Ang Islām ay ang pagsuko kay Allāh sa pamamagitan ng Tawḥīd, ang pagpapaakay sa Kanya sa pamamagitan ng pagtalima, at ang kawalang-kaugnayan sa Shirk at sa mga alagad ng Shirk.Ito ay tatlong antas: ang Islām, ang Īmān, at ang Iḥsān.Ang bawat antas ay mayroong mga haligi.

Ang mga haligi ng Islām ay lima: ang pagsaksi na walang Diyos kundi si Allāh at na si Muḥammad ay Sugo ni Allāh, ang pagpapanatili ng pagdarasal, ang pagbibigay ng zakāh, ang pag-aayuno sa Ramaḍān, at ang [pagsasagawa ng] ḥajj sa Pinakababanal na Bahay ni Allāh [sa Makkah].

Ang patunay sa pagsaksi ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Sumaksi si Allāh na walang Diyos kundi Siya, ang mga anghel, at ang mga may kaalaman, habang nagpapanatili sa pagkamakatarungan. Walang Diyos kundi Siya, ang Makapangyarihan, ang Marunong."(Qur'ān 3:18)Ang kahulugan nito: Ang pararilang "walang Diyos" ay nagkakaila sa lahat ng sinasamba bukod pa kay Allāh at ang pararilang "kundi si Allāh" ay ang nagpapatibay sa pagsamba para kay Allāh lamang: wala katambal para sa Kanya sa pagsamba sa Kanya kung paanong Siya ay walang katambal sa paghahari Niya.Ang pagliliwanag dito: Ang nagpapaliwanag dito ay ang sabi ni Allāh (pagkataas-taas Siya):26. [Banggitin] noong nagsabi si Abraham sa ama niya at mga kababayan niya: "Tunay na ako ay walang-kaugnayan sa anumang sinasamba ninyo,27. maliban sa lumalang sa akin sapagkat tunay na Siya ay magpapatnubay sa akin."28. Gumawa siya rito bilang pangungusap na mananatili sa mga inapo niya nang sa gayon sila ay babalik.(Qur'ān 43:26-28)Ang sabi pa Niya (pagkataas-taas Siya):"Sabihin mo: "O mga May Kasulatan, halikayo sa isang salitang magkatulad sa pagitan namin at ninyo: na hindi tayo sasamba kundi kay Allāh, hindi tayo magtatambal sa Kanya ng anuman, at hindi gagawa ang iba sa atin sa iba bilang mga panginoon bukod pa kay Allāh." Ngunit kung tumalikod sila ay sabihin ninyo: "Sumaksi kayo na kami ay mga Muslim.""(Qur'ān 3:64)Ang patunay sa pagsaksi na si Muḥammad ay Sugo ni Allāh ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Talaga ngang may dumating sa inyo na isang Sugo kabilang sa mga sarili ninyo, na mabigat sa kanya ang anumang ininda ninyo, na masigasig sa inyo, na sa mga mananampalataya ay mahabaging maawain."(Qur'ān 9:128)Ang kahulugan ng pagsaksi na si Muḥammad ay Sugo ni Allāh:Ang pagtalima sa kanya sa anumang ipinag-utos niya, ang paniniwala sa kanya sa anumang ipinabatid niya, ang pag-iwas sa anumang sinaway niya at sinawata, at na hindi sumamba kay Allāh malibang ayon sa isinabatas niya.Ang patunay sa pagdarasal (ṣalāh) at [pagbibigay ng] zakāh at ang pagliliwanag sa Tawḥīd ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Hindi sila inuutusan kundi upang sumamba sila kay Allāh bilang mga nagpapakawagas sa Kanya sa relihiyon bilang mga makatotoo, magpanatili sila ng dasal, at magbigay sila ng zakāh. Lyon ay ang relihiyon ng pagkamatuwid."(Qur'ān 98:5)Ang patunay sa pag-aayuno ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"O

mga sumampalataya, isinatungkulin sa inyo ang pag-aayuno kung paanong isinatungkulin ito sa mga nauna pa sa inyo, nang sa gayon kayo ay mangingilag magkasala."(Qur'ān 2:183)Ang patunay sa ḥajj ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Sa kay Allāh tungkulin ng mga tao ang pagsagawa ng ḥajj sa Bahay: ng sinumang nakayang [magkaroon] papunta roon ng isang daan. Ang sinumang tumangging sumasampalataya, tunay na si Allāh ay Walang-pangangailangan sa mga Nilalalang."(Qur'ān 3:97)

Ang patunay sa pagdarasal (ṣalāh) at [pagbibigay ng] zakāh at ang pagliliwanag sa Tawḥīd ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):

"Hindi sila inuutusan kundi upang sumamba sila kay Allāh bilang mga nagpapakawagas sa Kanya sa relihiyon bilang mga makatotoo, magpanatili sila ng dasal, at magbigay sila ng zakāh. Iyon ay ang relihiyon ng pagkamatuwid."

(Qur'ān 98:5)

Ang patunay sa pag-aayuno ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):

"O mga sumampalataya, isinatungkulin sa inyo ang pag-aayuno kung paanong isinatungkulin ito sa mga nauna pa sa inyo, nang sa gayon kayo ay mangingilag magkasala."

(Qur'ān 2:183)

Ang patunay sa ḥajj ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):

"Sa kay Allāh tungkulin ng mga tao ang pagsagawa ng ḥajj sa Bahay: ng sinumang nakayang [magkaroon] papunta roon ng isang daan. Ang sinumang tumangging sumasampalataya, tunay na si Allāh ay Walang-pangangailangan sa mga Nilalalang."

(Qur'ān 3:97)

Ang Ikalawang Antas

Ang Īmān (Pananampalataya). Ito ay may mahigit sa pitumpung sangay. Ang pinakamataas sa mga ito ay ang pagsabi na walang Diyos kundi si Allāh at ang pinakamababa sa mga ito ay ang pag-alis ng nakasasakit palayo sa daan. Ang pagkakaroon ng hiya ay isang sangay ng Īmān.

Ang mga haligi nito ay anim:Na sumampalataya ka kay Allāh, sa mga anghel Niya, sa mga kasulatan Niya, sa mga Sugo Niya, sa Huling Araw, at sa pagtatakda: sa masama nito at mabuti nito.Ang patunay sa anim na haliging ito ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Ang pagpapakabuti ay hindi na magbaling kaya ng mga mukha ninyo sa harap ng silangan at kanluran, subalit ang pagpapakabuti ay ang sinumang sumampalataya kay Allāh, sa Huling Araw, sa mga anghel, sa mga kasulatan, at sa mga propeta;"(Qur'ān 2:177)Ang patunay sa pagtatakda ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Tunay na Kami sa bawat bagay ay lumikha ayon sa isang takda."(Qur'ān 54:49)

Na sumampalataya ka kay Allāh, sa mga anghel Niya, sa mga kasulatan Niya, sa mga Sugo Niya, sa Huling Araw, at sa pagtatakda: sa masama nito at mabuti nito.

Ang patunay sa anim na haliging ito ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):

"Ang pagpapakabuti ay hindi na magbaling kaya ng mga mukha ninyo sa harap ng silangan at kanluran, subalit ang pagpapakabuti ay ang sinumang sumampalataya kay Allāh, sa Huling Araw, sa mga anghel, sa mga kasulatan, at sa mga propeta;"

(Qur'ān 2:177)

Ang patunay sa pagtatakda ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):

"Tunay na Kami sa bawat bagay ay lumikha ayon sa isang takda."

(Qur'ān 54:49)

Ang Ikatlong Antas

Ang Iḥsān (Paggawa ng Maganda) ay isang haligi:

Na sumamba ka kay Allāh na para bang ikaw ay nakakikita sa Kanya ngunit kung hindi ka man nakakikita sa Kanya, tunay na Siya ay nakakikita sa iyo.

Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya): "Tunay na si Allāh ay kasama ng mga nangilag magkasala at ng mga gumagawa ng maganda." (Qur'ān 16:128) Ang sabi pa Niya (pagkataas-taas Siya): 217. Manalig ka sa Makapangyarihan, Maawain, 218. na nakakikita sa iyo kapag bumabangon ka 219. at sa paggalaw-galaw sa mga nagpapatirapa. 220. Tunay na Siya ay ang Madinigin, ang Maalam. (Qur'ān 16:217-220) Ang sabi pa Niya (pagkataas-taas Siya): "Hindi ka nasa isang pinagkakaabalahan, hindi ka bumibigkas mula sa bahagi ng Qur'ān, at hindi kayo gumagawa ng anumang gawain malibang Kami sa inyo ay saksi noong nagsasagawa kayo niyon." (Qur'ān 10:61) Ang patunay mula sa Sunnah ay ang bantog na ḥadīth kay Anghel Gabriel. Ayon kay `Umar bin Al-Khaṭṭāb (malugod si Allāh sa kanya) na nagsabi: "Samantalang kami ay nakaupo sa tabi ng Propeta (basbasan siya ni Allāh at batiin ng kapayapaan), pagkaraka may sumulpot sa amin na isang lalaking matindi ang kaputian ng mga kasuutan, na matindi ang kaitiman ng buhok, na hindi nakikita rito ang bakas ng paglalakbay, na walang nakakikilala rito na isa man sa amin. Naupo ito sa harap ng Propeta (basbasan siya ni Allāh at batiin ng kapayapaan), saka nagsandal ito ng mga tuhod nito sa mga tuhod niya, at naglagay ito ng mga kamay nito sa ibabaw ng mga hita nito. Nagsabi ito: "O Muḥammad, magpabatid ka sa akin tungkol sa Islām." Nagsabi siya: "Na sumaksi ka na walang ibang Diyos kundi si Allāh at na si Muḥammad ay Sugo ni Allāh, magpanatili ka ng ṣalāh, magbigay ka ng zakāh, mag-ayuno ka sa Ramaḍān, at magsagawa ka ng ḥajj sa Bahay [ni Allāh] kung nakaya mo [na magkaroon] papunta roon ng isang daan." Nagsabi ito: "Nagsabi ka ng totoo." Kaya nagulat kami rito; nagtatanong ito sa kanya at nagpapatotoo ito sa kanya. Nagsabi ito: "Magpabatid ka sa akin tungkol sa Īmān." Nagsabi siya: "Na sumampalataya ka kay Allāh, sa mga anghel Niya, sa mga kasulatan Niya, sa mga sugo Niya, sa Huling Araw, at sa pagtatakda: sa mabuti nito at masama nito." Nagsabi ito: "Magpabatid ka sa akin tungkol sa Ḥsān." Nagsabi siya: "Na sumamba ka kay Allāh na para bang ikaw ay nakakikita sa Kanya ngunit kung hindi ka man nakakikita sa Kanya, tunay na Siya ay nakakikita sa iyo." Nagsabi ito: "Magpabatid ka sa akin tungkol sa Huling Sandali?" Nagsabi siya: "Ang tinatanong tungkol dito ay hindi higit na nakaaalam kaysa sa nagtatanong." Nagsabi ito: "Kaya magpabatid ka sa akin tungkol sa mga palatandaan nito." Nagsabi siya: "Na manganganak ang babaing alipin ng amo niya, at na makakikita ka ng mga nakayapak, na mga nakahubad, na mga naghihikahos, na mga pastol ng mga tupa, na nagpapataasan sa pagpapatayo [ng mga gusali]." Nagsabi [si `Umar]: "Pagkatapos lumisan ito at nanatili naman kami nang saglit." Nagsabi [ang Sugo]: "O `Umar, nakaaalam ba kayo sa nagtatanong?" Nagsabi kami: "Si Allāh at ang Sugo Niya ay higit na nakaaalam." Nagsabi siya: "Iyon ay si Gabriel; pumunta siya sa inyo upang magturo sa inyo ng relihiyon ninyo."

"Tunay na si Allāh ay kasama ng mga nangilag magkasala at ng mga gumagawa ng maganda."

(Qur'ān 16:128)

Ang sabi pa Niya (pagkataas-taas Siya):

217. Manalig ka sa Makapangyarihan, Maawain,

218. na nakakikita sa iyo kapag bumabangon ka

219. at sa paggalaw-galaw sa mga nagpapatirapa.

220. Tunay na Siya ay ang Madinigin, ang Maalam.

(Qur'ān 16:217-220)

Ang sabi pa Niya (pagkataas-taas Siya):

"Hindi ka nasa isang pinagkakaabalahan, hindi ka bumibigkas mula sa bahagi ng Qur'ān, at hindi kayo gumagawa ng anumang gawain malibang Kami sa inyo ay saksi noong nagsasagawa kayo niyon."

(Qur'ān 10:61)

Ang patunay mula sa Sunnah ay ang bantog na ḥadīth kay Anghel Gabriel.

Ayon kay `Umar bin Al-Khaṭṭāb (malugod si Allāh sa kanya) na nagsabi:

"Samantalang kami ay nakaupo sa tabi ng Propeta (basbasan siya ni Allāh at batiin ng kapayapaan), pagkaraka may sumulpot sa amin na isang lalaking matindi ang kaputian ng mga kasuutan, na matindi ang kaitiman ng buhok, na hindi nakikita rito ang bakas ng paglalakbay, na walang nakakikilala rito na isa man sa amin. Naupo ito sa harap ng Propeta (basbasan siya ni Allāh at batiin ng kapayapaan), saka nagsandal ito ng mga tuhod nito sa mga tuhod niya, at naglagay ito ng mga kamay nito sa ibabaw ng mga hita nito. Nagsabi ito: "O Muḥammad, magpabatid ka sa akin tungkol sa Islām." Nagsabi siya: "Na sumaksi ka na walang ibang Diyos kundi si Allāh at na si Muḥammad ay Sugo ni Allāh, magpanatili ka ng ṣalāh, magbigay ka ng zakāh, mag-ayuno ka sa Ramaḍān, at magsagawa ka ng ḥajj sa Bahay [ni Allāh] kung nakaya mo [na magkaroon] papunta roon ng isang daan." Nagsabi ito: "Nagsabi ka ng totoo." Kaya nagulat kami rito; nagtatanong ito sa kanya at nagpapatotoo ito sa kanya. Nagsabi ito: "Magpabatid ka sa akin tungkol sa Īmān." Nagsabi siya: "Na sumampalataya ka kay Allāh, sa mga anghel Niya, sa mga kasulatan Niya, sa mga sugo Niya, sa Huling Araw, at sa pagtatakda: sa mabuti nito at masama nito." Nagsabi ito: "Magpabatid ka sa akin tungkol sa Iḥsān." Nagsabi siya: "Na sumamba ka kay Allāh na para bang ikaw ay nakakikita sa Kanya ngunit kung hindi ka man nakakikita sa Kanya, tunay na Siya ay nakakikita sa iyo." Nagsabi ito: "Magpabatid ka sa akin tungkol sa Huling Sandali?" Nagsabi siya: "Ang tinatanong tungkol dito ay hindi higit na nakaaalam kaysa sa nagtatanong." Nagsabi ito: "Kaya magpabatid ka sa akin tungkol sa mga palatandaan nito." Nagsabi siya: "Na manganganak ang babaing alipin ng amo niya, at na makakikita ka ng mga nakayapak, na mga nakahubad, na mga naghihikahos, na mga pastol ng mga tupa, na nagpapataasan sa pagpapatayo [ng mga gusali]." Nagsabi [si `Umar]: "Pagkatapos lumisan ito at nanatili naman kami nang saglit." Nagsabi [ang Sugo]: "O `Umar, nakaaalam ba kayo sa nagtatanong?" Nagsabi kami: "Si Allāh at ang Sugo Niya ay higit na nakaaalam." Nagsabi siya: "Iyon ay si Gabriel; pumunta siya sa inyo upang magturo sa inyo ng relihiyon ninyo."

Ang Ikatlong Batayan

Ang makakilala sa Propeta ninyong si Muḥammad (basbasan siya ni Allāh at batiin ng kapayapaan). Siya ay si Muḥammad na anak ni Abdullāh na anak ni Abdulmuṭṭalib na anak ni Hāshim. Si Hāshim ay kabilang sa [liping] Quraysh. Ang Quraysh ay kabilang sa mga Arabe. Ang mga Arabe ay kabilang sa mga inapo ni Ismael na anak ni Abraham, ang Matalik na Kaibigan [ni Allāh], sumakanya at sa Propeta natin ang pinakamainam na basbas at pagbati ng kapayapaan. Umabot siya sa edad na animnapu't tatlong taon. Mula rito ay apatnapung taon bago ng pagkapropeta at dalawampu't tatlo bilang propeta na sugo.

Isinapropeta siya sa pagkapahayag ng Sūrah Al-`Alaq at isinugo siya sa pagkapahayag ng Sūrah Al-Muddath'thir. Ang bayan niya ay ang Makkah at lumikas siya sa Madīnah. Nagpadala sa kanya si Allāh kalakip ng pagbabala laban sa Shirk at nag-aanyaya siya tungo sa Tawḥīd. Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):1. O nagtatalukbong,2. bumangon ka at magbabala ka.3. Sa Panginoon mo ay dumakila ka.4. Sa mga kasuutan mo ay magdalisay ka.5. Sa kasalulaan ay lumayo ka.6. Huwag kang magmagandang-loob habang humihiling ka ng marami.7. Alang-alang sa Panginoon mo ay magtiis ka.(Qur'ān 74:1-7)Ang kahulugan ng "bumangon ka at magbabala ka" ay magbabala laban sa Shirk at mag-anyaya tungo sa Tawḥīd. Ang "Sa Panginoon mo ay dumakila ka" ay nangangahulugang magdakila ka Kanya sa pamamagitan ng Tawḥīd. Ang "Sa mga kasuutan mo ay magdalisay ka" ay nangangahulugang magdalisay ka sa mga gawain mula sa Shirk. "Sa kasalulaan ay lumayo ka." Ang kasalulaan ay ang mga anito. Ang paglayo sa mga ito ay ang pag-iwan sa mga ito at ang kawalang-kaugnayan sa mga ito at sa mga alagad ng mga ito. Umabot siya ng sampung taon na nag-aanyaya tungo Tawḥīd. Matapos ng sampung taon, ipinanik siya sa langit at isinatungkulin sa kanya ang limang pagdarasal. Nagdasal siya sa Makkah nang tatlong taon at matapos nito ay nag-utos siya ng paglikas sa Madīnah. Ang paglikas ay ang paglipat, mula sa lupain ng Shirk, patungo sa lupain ng Islām. Ang paglikas ay isang tungkulin sa Kalipunang ito [ng Islām], mula sa bayan ng Shirk, patungo sa Bayan ng Islām. Ito ay mananatili hanggang sa sumapit ang Huling Sandali. Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):97. Tunay na ang mga binawi ng mga anghel habang mga tagalabag sa katarungan sa mga sarili nila ay magsasabi [ang mga anghel]: "Nasa ano kayo noon?" Magsasabi sila: "Kami noon ay mga sinisiil sa lupa." Magsasabi sila: "Hindi ba nangyaring ang lupa ni Allāh ay malawak para lumikas kayo roon?" Kaya ang mga iyon, ang kanlungan nila ay Impiyerno – at masagwa ito bilang kahahantungan –98. maliban sa mga sinisiil kabilang sa mga lalaki, mga babae, at mga bata na hindi nakakakaya ng isang kaparaanan at hindi napapatnubayan sa landas99. sapagkat ang mga iyon,

harinawa, si Allāh ay magpapaumanhin sa kanila. Laging si Allāh ay Mapagpaumanhin, Mapagpatawad.(Qur'ān 4:97-99)Ang sabi pa Niya (pagkataas-taas Siya):"O mga alipin Ko na sumampalataya, tunay na ang lupa Ko ay malawak kaya sa Akin ay sumamba kayo."(Qur'ān 29:56)Nagsabi si Al-Baghawīy, kaawaan siya ni Allāh:Ang kadahilanan ng pagbaba ng talatang ito ay hinggil sa mga Muslim na nasa Makkah na hindi lumikas. Nanawagan sa kanila si Allāh sa ngalan ng pananampalataya.Ang patunay sa paglikas (hijrah) mula sa Sunnah ay ang sabi niya (basbasan siya ni Allāh at batiin ng kapayapaan):"Hindi napuputol ang paglikas hanggang sa maputol ang pagbabalik-loob at hindi napuputol ang pagbabalik-loob hanggang sa sumikat ang araw mula sa kanluran nito.Noong nanirahan ang Propeta sa Madīnah, ipinag-utos sa kanya ang nalalabi sa mga batas ng Islām tulad [ng pagbibigay] ng zakāh, pag-aayuno, [pagsasagawa ng] ḥajj, [pagtawag ng] adhān, pag-uutos ng nakabubuti, pagsaway ng nakasasama, at iba pa kabilang sa mga batas ng Islām. Umabot siya rito ng sampung taon. Matapos niyon, pinayao siya (ang basbas ni Allāh at ang pagbati ng kapayapaan ay sumakanya) samantalang ang relihiyon niya ay nananatili. Ang relihiyon niyang ito ay walang kabutihan malibang itinuro nito at walang kasamaan malibang binigyang-babala nito. Ang kabutihan na itinuro nito ay ang Tawḥīd at ang lahat ng naiibigan ni Allāh at ikinalulugod Niya. Ang kasamaan na binigyang-babala nito ay ang Shirk at ang lahat ng kinasusuklaman ni Allāh at tinatanggihan Niya. Ipinadala siya ni Allāh sa mga tao sa kabuuan. Nagsatungkulin Siya ng pagtalima sa kanya sa lahat ng dalawang pangunahing nilalang: ang jinn at ang tao.Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Sabihin mo: "O mga tao, tunay na ako ay Sugo ni Allāh sa inyo sa kalahatan,"(Qur'ān 7:158)Kinumpleto ni Allāh sa pamamagitan niya ang relihiyon [ng Islām].Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Sa araw na ito bumuo Ako para sa inyo ng Relihiyon ninyo, lumubos Ako sa inyo ng biyaya Ko at nalugod Ako para sa inyo sa Islām bilang relihiyon."(Qur'ān 5:3)Ang patunay sa kamatayan niya (basbasan siya ni Allāh at batiin ng kapayapaan) ay ang sabi ni Allāh (pagkataas-taas Siya):30. Tunay na ikaw ay mamamatay at tunay na sila ay mga mamamatay.31. Pagkatapos tunay na kayo sa Araw ng Pagbangon sa harap ng Panginoon ninyo ay mag-aalitan.(Qur'ān 5:30-31)Ang mga tao, kapag namatay sila, bubuhayin.Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Mula rito lumikha Kami sa inyo, dito magpapanumbalik Kami sa inyo, at mula rito magpapalabas Kami sa inyo sa isang pagkakataong iba pa."(Qur'ān 20:55)Ang sabi pa Niya (pagkataas-taas Siya):17. Si Allāh ay nagpatubo sa inyo mula sa lupa sa isang pagpapatubo.18. Pagkatapos magpapanumbalik Siya sa inyo rito at magpapalabas Siya sa inyo sa isang pagpapalabas.(Qur'ān 71:17-18)Matapos ng pagbubuhay, [sila ay] mga tutuusin at mga gagantihan sa mga gawa nila.Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Sa kay Allāh ang anumang nasa mga langit at ang anumang nasa lupa upang gumanti Siya sa mga gumawa ng masagwa ayon sa anumang ginawa nila at gumanti Siya sa mga gumawa ng maganda ayon sa pinakamaganda."(Qur'ān 53:31)Ang sinumang nagpasinungaling sa pagbubuhay ay tumangging sumampalataya.Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Nag-angkin ang mga tumangging sumampalataya na hindi raw sila bubuhayin. Sabihin mo: "Oo naman; sumpa man sa Panginoon ko, talagang bubuhayin nga kayo, pagkatapos talagang babalitaan nga kayo hinggil sa ginawa ninyo. Iyon kay Allāh ay madali.""(Qur'ān 64:7)Nagpadala si Allāh sa lahat ng mga sugo bilang mga tagapaghatid ng nakagagalak na balita at bilang mga tagapagbabala.Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"[Nagsugo ng] mga sugo bilang mga tagapagbalita ng nakagagalak at mga tagapagbabala upang hindi magkaroon ang mga tao laban kay Allāh ng isang katwiran matapos ng mga sugo. Laging si Allāh ay Makapangyarihan, Marunong."(Qur'ān 4:165)Ang kauna-unahan sa kanila ay si Noe (sumakanya ang pagbati ng kapayapaan). Ang kahuli-hulihan sa kanila ay si Muḥammad (basbasan siya ni Allāh at batiin ng kapayapaan) at siya ay ang pangwakas mga propeta.Ang patunay na ang kauna-unahan sa kanila ay si Noe ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Tunay na Kami ay nagkasi sa iyo kung paanong nagkasi Kami kay Noe at sa mga propeta nang matapos niya;"(Qur'ān 4:163)Ang bawat kalipunan ay pinadalhan ni Allāh ng sugo mula kay Noe hanggang kay Muḥammad, na nag-uutos sa kanila ng pagsamba kay Allāh lamang at sumasaway sa kanila laban sa pagsamba sa ṭaghūt (mapagmalabis).Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):"Talaga ngang nagpadala Kami sa bawat kalipunan ng isang sugo, na [nagsasabi]: "Sumamba kayo kay Allāh at umiwas kayo sa mapagmalabis.""(Qur'ān 16:36)

Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):

1. O nagtatalukbong,
2. bumangon ka at magbabala ka.

3. Sa Panginoon mo ay dumakila ka.
4. Sa mga kasuutan mo ay magdalisay ka.
5. Sa kasalaulaan ay lumayo ka.
6. Huwag kang magmagandang-loob habang humihiling ka ng marami.
7. Alang-alang sa Panginoon mo ay magtiis ka.

(Qur'ān 74:1-7)

Ang kahulugan ng "bumangon ka at magbabala ka" ay magbabala laban sa Shirk at mag-anyaya tungo sa Tawḥīd.

Ang "Sa Panginoon mo ay dumakila ka" ay nangangahulugang magdakila ka Kanya sa pamamagitan ng Tawḥīd.

Ang "Sa mga kasuutan mo ay magdalisay ka" ay nangangahulugang magdalisay ka sa mga gawain mula sa Shirk.

"Sa kasalaulaan ay lumayo ka." Ang kasalaulaan ay ang mga anito. Ang paglayo sa mga ito ay ang pag-iwan sa mga ito at ang kawalang-kaugnayan sa mga ito at sa mga alagad ng mga ito.

Umabot siya ng sampung taon na nag-aanyaya tungo Tawḥīd. Matapos ng sampung taon, ipinanik siya sa langit at isinatungkulin sa kanya ang limang pagdarasal. Nagdasal siya sa Makkah nang tatlong taon at matapos nito ay nag-utos siya ng paglikas sa Madīnah.

Ang paglikas ay ang paglipat, mula sa lupain ng Shirk, patungo sa lupain ng Islām.

Ang paglikas ay isang tungkulin sa Kalipunang ito [ng Islām], mula sa bayan ng Shirk, patungo sa Bayan ng Islām.

Ito ay mananatili hanggang sa sumapit ang Huling Sandali.

Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):

97. Tunay na ang mga binawi ng mga anghel habang mga tagalabag sa katarungan sa mga sarili nila ay magsasabi [ang mga anghel]: "Nasa ano kayo noon?" Magsasabi sila: "Kami noon ay mga sinisiil sa lupa." Magsasabi sila: "Hindi ba nangyaring ang lupa ni Allāh ay malawak para lumikas kayo roon?" Kaya ang mga iyon, ang kanlungan nila ay Impiyerno – at masagwa ito bilang kahahantungan –

98. maliban sa mga sinisiil kabilang sa mga lalaki, mga babae, at mga bata na hindi nakakakaya ng isang kaparaanan at hindi napapatnubayan sa landas

99. sapagkat ang mga iyon, harinawa, si Allāh ay magpapaumanhin sa kanila. Laging si Allāh ay Mapagpaumanhin, Mapagpatawad.

(Qur'ān 4:97-99)

Ang sabi pa Niya (pagkataas-taas Siya):

"O mga alipin Ko na sumampalataya, tunay na ang lupa Ko ay malawak kaya sa Akin ay sumamba kayo."

(Qur'ān 29:56)

Nagsabi si Al-Baghawīy, kaawaan siya ni Allāh:

Ang kadahilanan ng pagbaba ng talatang ito ay hinggil sa mga Muslim na nasa Makkah na hindi lumikas. Nanawagan sa kanila si Allāh sa ngalan ng pananampalataya.

Ang patunay sa paglikas (hijrah) mula sa Sunnah ay ang sabi niya (basbasan siya ni Allāh at batiin ng kapayapaan):

"Hindi napuputol ang paglikas hanggang sa maputol ang pagbabalik-loob at hindi napuputol ang pagbabalik-loob hanggang sa sumikat ang araw mula sa kanluran nito.

Noong nanirahan ang Propeta sa Madīnah, ipinag-utos sa kanya ang nalalabi sa mga batas ng Islām tulad [ng pagbibigay] ng zakāh, pag-aayuno, [pagsasagawa ng] ḥajj, [pagtawag ng] adhān, pag-uutos ng nakabubuti, pagsaway ng nakasasama, at iba pa kabilang sa mga batas ng Islām. Umabot siya rito ng sampung taon. Matapos niyon, pinayao siya (ang basbas ni Allāh at ang pagbati ng kapayapaan ay sumakanya) samantalang ang relihiyon niya ay nananatili. Ang relihiyon niyang ito ay walang kabutihan malibang itinuro nito at walang kasamaan malibang binigyang-babala nito. Ang kabutihan na itinuro nito ay ang Tawḥīd at ang lahat ng naiibigan ni Allāh at ikinalulugod Niya. Ang kasamaan na binigyang-babala nito ay ang Shirk at ang lahat ng kinasusuklamang ni Allāh at tinatanggihan Niya. Ipinadala siya ni Allāh sa mga tao sa kabuuan. Nagsatungkulin Siya ng pagtalima sa kanya sa lahat ng dalawang pangunahing nilalang: ang jinn at ang tao.

Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):

"Sabihin mo: "O mga tao, tunay na ako ay Sugo ni Allāh sa inyo sa kalahatan,"

(Qur'ān 7:158)

Kinumpleto ni Allāh sa pamamagitan niya ang relihiyon [ng Islām].

Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):

"Sa araw na ito bumuo Ako para sa inyo ng Relihiyon ninyo, lumubos Ako sa inyo ng biyaya Ko at nalugod Ako para sa inyo sa Islām bilang relihiyon."

(Qur'ān 5:3)

Ang patunay sa kamatayan niya (basbasan siya ni Allāh at batiin ng kapayapaan) ay ang sabi ni Allāh (pagkataas-taas Siya):

30. Tunay na ikaw ay mamamatay at tunay na sila ay mga mamamatay.

31. Pagkatapos tunay na kayo sa Araw ng Pagbangon sa harap ng Panginoon ninyo ay mag-aalitan.

(Qur'ān 5:30-31)

Ang mga tao, kapag namatay sila, bubuhayin.

Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):

"Mula rito lumikha Kami sa inyo, dito magpapanumbalik Kami sa inyo, at mula rito magpapalabas Kami sa inyo sa isang pagkakataong iba pa."

(Qur'ān 20:55)

Ang sabi pa Niya (pagkataas-taas Siya):

17. Si Allāh ay nagpatubo sa inyo mula sa lupa sa isang pagpapatubo.

18. Pagkatapos magpapanumbalik Siya sa inyo rito at magpapalabas Siya sa inyo sa isang pagpapalabas.

(Qur'ān 71:17-18)

Matapos ng pagbubuhay, [sila ay] mga tutuusin at mga gagantihan sa mga gawa nila.

Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):

"Sa kay Allāh ang anumang nasa mga langit at ang anumang nasa lupa upang gumanti Siya sa mga gumawa ng masagwa ayon sa anumang ginawa nila at gumanti Siya sa mga gumawa ng maganda ayon sa pinakamaganda."

(Qur'ān 53:31)

Ang sinumang nagpasinungaling sa pagbubuhay ay tumangging sumampalataya.

Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):

"Nag-angkin ang mga tumangging sumampalataya na hindi raw sila bubuhayin. Sabihin mo: "Oo naman; sumpa man sa Panginoon ko, talagang bubuhayin nga kayo, pagkatapos talagang babalitaan nga kayo hinggil sa ginawa ninyo. Iyon kay Allāh ay madali.""

(Qur'ān 64:7)

Nagpadala si Allāh sa lahat ng mga sugo bilang mga tagapaghatid ng nakagagalak na balita at bilang mga tagapagbabala.

Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):

"[Nagsugo ng] mga sugo bilang mga tagapagbalita ng nakagagalak at mga tagapagbabala upang hindi magkaroon ang mga tao laban kay Allāh ng isang katwiran matapos ng mga sugo. Laging si Allāh ay Makapangyarihan, Marunong."

(Qur'ān 4:165)

Ang kauna-unahan sa kanila ay si Noe (sumakanya ang pagbati ng kapayapaan). Ang kahuli-hulihan sa kanila ay si Muḥammad (basbasan siya ni Allāh at batiin ng kapayapaan) at siya ay ang pangwakas mga propeta.

Ang patunay na ang kauna-unahan sa kanila ay si Noe ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):

"Tunay na Kami ay nagkasi sa iyo kung paanong nagkasi Kami kay Noe at sa mga propeta nang matapos niya;"

(Qur'ān 4:163)

Ang bawat kalipunan ay pinadalhan ni Allāh ng sugo mula kay Noe hanggang kay Muḥammad, na nag-uutos sa kanila ng pagsamba kay Allāh lamang at sumasaway sa kanila laban sa pagsamba sa ṭaghūt (mapagmalabis).

Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):

"Talaga ngang nagpadala Kami sa bawat kalipunan ng isang sugo, na [nagsasabi]: "Sumamba kayo kay Allāh at umiwas kayo sa mapagmalabis.""

(Qur'ān 16:36)

Nagsatungkulin si Allāh sa lahat ng mga tao ng kawalang-pananampalataya sa mapagmalabis at ng pananampalataya kay Allāh.

Nagsabi si Ibnu Al-Qayyim, kaawaan siya ni Allāh (pagkataas-taas Siya): Ang kahulugan ng ṭaghūt ay ang anumang lumampas dito ang tao sa hangganan nito na sinasamba, o sinusunod, o tinatalima. Ang mga ṭaghūt ay marami. Ang mga pangulo nila ay lima: si Satanas (sumpain siya ni Allāh), ang sinumang sinamba habang siya ay nalulugod, ang sinumang nag-anyaya sa mga tao sa pagsamba sa sarili niya, ang sinumang nag-angkin ng anuman mula sa kaalaman sa nakalingid (ghayb), at ang sinumang humatol ayon sa iba pa sa pinababa ni Allāh. Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya): "Walang pamimilit sa relihiyon. Luminaw nga ang pagkagabay sa pagkalisya. Kaya ang sinumang tumatangging sumampalataya sa mapagmalabis at sumasampalataya kay Allāh ay nakakapit nga sa hawakang pinakamatibay na walang pagkalamat para rito. Si Allāh ay Madinigin, Maalam." (Qur'ān 2:256) Ito ay ang kahulugan ng [pahayag na] walang Diyos kundi si Allāh. Sa ḥadīth naman: "Ang ulo ng usapin ay ang Islām, ang poste nito ay ang ṣalāh (dasal), at ang rurok ng tugatog nito ay ang jihād (pakikibaka) sa landas ni Allāh.

Ang kahulugan ng ṭaghūt ay ang anumang lumampas dito ang tao sa hangganan nito na sinasamba, o sinusunod, o tinatalima.

Ang mga ṭaghūt ay marami. Ang mga pangulo nila ay lima: si Satanas (sumpain siya ni Allāh), ang sinumang sinamba habang siya ay nalulugod, ang sinumang nag-anyaya sa mga tao sa pagsamba sa

sarili niya, ang sinumang nag-angkin ng anuman mula sa kaalaman sa nakalingid (ghayb), at ang sinumang humatol ayon sa iba pa sa pinababa ni Allāh.

Ang patunay ay ang sabi Niya (pagkataas-taas Siya):

"Walang pamimilit sa relihiyon. Luminaw nga ang pagkagabay sa pagkalisya. Kaya ang sinumang tumatangging sumampalataya sa mapagmalabis at sumasampalataya kay Allāh ay nakakapit nga sa hawakang pinakamatibay na walang pagkalamat para rito. Si Allāh ay Madinigin, Maalam."

(Qur'ān 2:256)

Ito ay ang kahulugan ng [pahayag na] walang Diyos kundi si Allāh.

Sa ḥadīth naman:

"Ang ulo ng usapin ay ang Islām, ang poste nito ay ang ṣalāh (dasal), at ang rurok ng tugatog nito ay ang jihād (pakikibaka) sa landas ni Allāh.

Si Allāh ay higit na maalam.

Basbasan ni Allāh si Muḥammad, ang mag-anak niya, at ang mga Kasamahan niya, at batiin ng kapayapaan.

Natapos ang Tatlong Batayan.

Ang Tatlong Batayan at ang mga Patunay sa mga Ito	1
Ang Ikatlong Batayan	7